

U s n e s e n í

Krajský soud v Českých Budějovicích rozhodl jako soud odvolací v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Ing. Martiny Lacinové a soudců JUDr. Ivety Jiříkové a JUDr. Jana Jursíka ve věci žalobce IČO, se sídlem , advokátem se sídlem v zastoupeného , nar., bytem , advokátem se sídlem v proti žalovanému , o ochranu rušené držby, o odvolání žalovaného proti usnesení Okresního soudu v Písku ze dne 20.6.2015, č.j. 10 C 99/2017-84, t a k t o :

Usnesení soudu prvního stupně ve znění opravného usnesení ze dne 21.6.2017, č.j. 10 C 99/2017-92 **se z r u š u j e a řízení se z a s t a v u j e.**

Po právní moci tohoto usnesení bude věc postoupena Městskému úřadu

Žalobce je povinen zaplatit žalovanému na nákladech řízení před soudy obou stupňů částku 9.356 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám

O d ů v o d n ě n í:

Okresní soud v Písku jako soud prvního stupně napadeným usnesením uložil žalovanému povinnost do tří dnů od právní moci tohoto usnesení obnovit původní stav existující přede dnem 22.5.2017, tj. odstranit kameny a výstražnou bezpečnostní červenobílou pásku umístěné na pozemku parc. č. k.ú. v části vymezené územním rozhodnutím Městského úřadu v ze dne 6.10.2015, podrobně specifikované ve výroku I. usnesení a tím umožnit žalobci nerušený výkon držby práva cesty spočívající v právu jízdy po této části pozemku parc. č. v k.ú. Ve výroku II. soud žalovanému uložil povinnost zdržet se vypuzení žalobce z držby práva cesty spočívající v právu jízdy na pozemku parc. č. v k.ú. v části vymezené ve výroku I. s tím, že žalovaný není oprávněn umísťovat na tuto část pozemku žádné věci a není oprávněn provádět terénní či jiné úpravy, které by znemožňovaly výkon držby práva cesty spočívající v právu jízdy žalobcem po této části pozemku parc. č. k.ú. O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve výroku III. tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 11.534 Kč do tří dnů od právní moci usnesení k rukám prvního zástupce žalobce.

Žalobce podal dne 5.6.2017 proti žalovanému žalobu na ochranu rušené držby s odůvodněním, že je vlastníkem pozemků zapsaných na LV č. pro obec k.ú. které byly od nepaměti přístupné prostřednictvím účelové komunikace

zakreslené v katastrální mapě přes pozemky parc. č. _____ (nyní _____),
Žalobce i jeho právní předchůdci vykonávali nerušený výkon práva cesty spočívající v právu
jízdy po účelové komunikaci umístěné na uvedených pozemcích. Situace se změnila
v červenci 2013, kdy žalovaný a/nebo jeho tchán _____ umístili na pozemek parc. č.

_____ několik fůr hlíny tak, aby znemožnili řádnou a do té doby nerušenou držbu výkonu
práva cesty spočívající v právu jízdy po části pozemku parc. č. _____. Od té doby byly
pozemky ve vlastnictví žalobce přístupné pouze prostřednictvím pozemků parc. č. _____ a

Pokojný stav, tj. ničím nerušená držba práva žalobce – výkonu práva cesty spočívající
v právu jízdy po pozemku parc. č. _____ v části specifikované ve výroku I., II. napadeného
usnesení trvala do 21.5.2017. Dne 22.5.2017 umístil žalovaný svémocně na veřejnou
účelovou komunikaci na pozemku parc. č. _____ v části vymezené ve výroku I., II.
napadeného usnesení před vjezd na pozemek žalobce parc. č. _____ kámen a výstražnou
červenobílou bezpečnostní pásku přes tento pozemek, čímž žalobce vypudil z výkonu práva
cesty spočívající v právu jízdy po této části pozemku parc. č. _____ a znemožnil mu příjezd
na pozemek parc. č. _____. Přes výzvy žalobce žalovaný neodstranil kámen ani pásku, ale
umístil zde další kameny a novou výstražnou pásku, čímž nadále pokračuje ve vypuzování
žalobce z výkonu držby práva cesty.

Soud prvního stupně z listinných důkazů zjistil, že žalobce je vlastníkem pozemků
parc. č. _____ v k.ú. _____, obec _____, ke
kterým je a byla užívána přístupová cesta přes pozemek parc. č. _____ ve vlastnictví

_____. Žalobce tuto cestu užíval pro přístup ke svým nemovitostem. Dne 12.10.2015 byla
nainstalována u vjezdu na pozemek žalobce parc. č. _____ se souhlasem příslušných orgánů
závora. Dne 22.5.2017 umístil žalovaný, který je stavebníkem rodinného domu na pozemku
parc. _____ na tento pozemek před bránu žalobce kámen s výstražnou červenobílou
bezpečnostní páskou, který bránil vjezdu žalobce na jeho pozemek a na výzvu žalobce tento
neodstranil, naopak na předmětnou část pozemku umístil další kameny a novou výstražnou
pásku.

Soud prvního stupně věc právně posoudil podle § 177 a 178 o.s.ř. a dle § 987, § 1003 a
§ 1008 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb. občanský zákoník (dále jen o.z.). Dospěl k závěru, že
žaloba žalobce na ochranu rušené držby byla podána v zákonem stanovené lhůtě. Současně
má za to, že právo cesty spočívající v právu jízdy po části pozemku ve vlastnictví jiné osoby
může být předmětem držby, neboť připouští trvalý výkon a je převoditelné na jiného. Soud
prvního stupně vzal z listinných důkazů za prokázané, že žalobce přístupovou cestu přes
pozemek parc. č. _____ užívá a také v minulosti užíval, když následně nechal umístit
k vjezdu na svůj pozemek závoru. Žalobce v řízení prokázal poslední držbu a dále bylo
prokázáno také svémocné rušení držby žalobce žalovaným, a to umístěním kamenů
s výstražnou páskou před vjezd na pozemek žalobce, čímž bylo zabráněno vjíždění žalobce na
jeho pozemek. Soud prvního stupně proto žalobě jako důvodné vyhověl a podle § 1007 odst.
1 o.z. uložil žalovanému povinnosti stanovené ve výroku I. a II. napadeného usnesení. Soud
prvního stupně přitom neposuzoval právní otázky týkající se oprávněnosti, řádnosti a
poctivosti držby, ale s pohledem na povahu řízení zkoumal pouze faktický stav, tedy poslední
držbu a její svémocné rušení. Procesně úspěšnému žalobci soud přiznal podle § 142 odst. 1
o.s.ř. právo na náhradu nákladů řízení. S ohledem na ustanovení § 177 odst. 1 o.s.ř. soud
rozhodl na základě předložených listinných důkazů bez nařízení jednání.

Proti tomuto usnesení podal žalovaný odvolání, neboť napadené rozhodnutí považuje
za vadné. Žalovaný soudu prvního stupně vytýká, že rozhodl na základě důkazů předložených

žalobcem, které jsou vybrány z celé dokumentace k věci dnes již existující zcela selektivně, mnohdy i účelově upravené. Navíc si ani nevyžádal základní informace od orgánů státní správy, které se danou problematikou zabývají. Dále soudu prvního stupně vytýká, že ani nevyzval žalovaného k vyjádření. Žalovaný má za to, že není ve věci pasivně legitimován, neboť není vlastníkem pozemku parc. č. . . . a uložení kamenů, jejichž odstranění se žalobce domáhá, bylo rozhodnutí majitele této nemovité věci a stavebníka oplocení. Napadeným usnesením je tak ukládána povinnost osobě, která není vlastníkem nemovité věci, kde má být usnesením nařízený zákaz vykonán, aniž by bylo vlastníku nemovitosti uloženo takovýto zásah strpět. Pokud jde o věcnou podstatu sporu, žalovaný uvádí, že kdysi existující účelová komunikace dávno zanikla a nyní již mnoho let neexistuje. Cesta kdysi v dané lokalitě existující byla asi v roce 2010 nahrazena oficiálně povolenou a dnes fakticky existující cestou vedoucí po pozemku parc. č. . . . ze které je pozemek žalobce dostatečně přístupný. Žalobci tedy není nikterak znemožněn přístup k jeho nemovité věci. Původní účelová komunikace byla v této souvislosti z pasportu komunikací vypuštěna, navíc vedla v jiné trase a nezasahovala do místa, kde jsou nyní umístěny kameny, jejichž odstranění se žalobce domáhá. Žalovaný poukazuje na rozhodnutí Městského úřadu . . . odboru dopravy ze dne 14.6.2017, kde příslušný správní orgán rozhodl o návrhu žalobce tak, že předběžné opatření nevydal, když v odůvodnění mimo jiné konstatoval, že pozemek žalobce je přístupný v dostatečném rozsahu bez toho, aby bylo nutno jakýmkoliv způsobem zasahovat do pozemku pana . . . i. Žalovaný dále dokládá, že vlastník pozemku parc. č. . . . již v roce 2013 žalobce písemně upozornil, že si nepřeje, aby jeho pozemky byly žalobcem jakkoliv využívány. Žalobce ani jeho právní předchůdci nikdy nedrželi právo odpovídající věcnému břemeni ani fakticky nikdy neužívali pozemek pana . . . po dobu nutnou k vydržení takového práva, aby se mohli ve smyslu § 260 o.z. stát nabyvatelem služebnosti. Žalovaný proto navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení buď zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení nebo aby je změnil tak, že se žaloba v plném rozsahu zamítá a žalovanému se přiznává plná náhrada nákladů řízení.

Žalobce k odvolání žalovaného uvedl, že se ohrazuje proti tomu, že ve věci předložil jakkoliv účelově upravenou dokumentaci. Podstatou sporu je otázka obnovy pokojného stavu existujícího před svémocným jednáním žalovaného. Žalobce je toho názoru, že soud postupoval v souladu s právní úpravou v § 176 až 180 o.s.ř. Byl to právě žalovaný, kdo právního zástupce žalobce informoval o skutečnosti, že to byl on, kdo kameny na předmětný pozemek uložil. Žalobce se podrobně vyjadřuje k jednotlivým tvrzením žalovaného uvedeným v podaném odvolání s tím, že se jedná o polopravdy žalovaného. Pokud žalovaný poukazuje na rozhodnutí Městského úřadu v . . . o předběžném opatření, pak si je nesprávně vykládá. Předmětné rozhodnutí nezohledňuje oprávněné zájmy žalobce a komunikační potřeby z hlediska užívání jeho nemovitých věcí, když přístup na pozemek č. . . . výlučně přes pozemek . . . není možný. Žalobce uzavírá, že „ačkoliv argumentace žalovaného je z pohledu podstaty věci nedůvodná, představuje test lživosti žalovaného, na jehož základě lze uzavřít, že žalovaný je zcela nevěrohodný“. Žalobce prokázal, že mu svědčí právo řádné a poctivé držby výkonu práva cesty spočívající v právu jízdy po pozemku parc. č. . . . v k.ú. . . . tak, jak je vymezeno napadeným usnesením, když tento stav představoval pokojnou držbu, přičemž žalovaný jej z této držby svým svémocným a protiprávním jednáním vypudil. Žalobce proto navrhl, aby odvolací soud napadené usnesení potvrdil a uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení.

Krajský soud v Českých Budějovicích jako soud odvolací po zjištění, že odvolání žalovaného bylo podáno včas, osobou k tomu oprávněnou a je přípustné, přezkoumal

napadené usnesení soudu prvního stupně podle § 212 a § 212a o.s.ř. a dospěl k závěru, že odvolání je důvodné, neboť rozhodnutí soudu prvního stupně spočívá na nesprávném právním posouzení věci.

Podle § 7 odst. 1 o.s.ř. v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z poměrů soukromého práva, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.

Žalobce se podanou žalobou domáhá ochrany rušené držby s odůvodněním, že žalovaný pokojný stav, tj. ničím nerušenou držbu práva žalobce – výkonu práva cesty spočívající v právu jízdy po účelové komunikaci vedené po pozemku parc. č. dne 22.5.2017 narušil, když na veřejnou účelovou komunikaci na pozemku parc. č. části vymezené ve výroku I. a II. napadeného usnesení svévolně umístil před vjezd na pozemek žalobce parc. č. kámen a výstražnou červenobílou bezpečnostní pásku přes tento pozemek. Dle tvrzení žalobce ho žalovaný vypudil z výkonu práva cesty spočívající v právu jízdy po této části pozemku parc. č. na kterém je dle žalobních tvrzení žalobce veřejná účelová komunikace. Žalobce tak v daném případě dovozuje své právo jízdy po části pozemku parc. č. v k.ú. z tzv. obecného užívání pozemních komunikací.

Z ustálené judikatury nejvyššího soudu vyplývá, že účelová komunikace (§ 7 zákona č. 13/1997 Sb. o pozemních komunikacích) je pozemní komunikací (§ 2 odst. 2 citovaného zákona). V mezích zvláštních předpisů upravujících provoz na pozemních komunikacích za podmínek stanovených tímto zákonem smí každý užívat pozemní komunikace bezplatně obvyklým způsobem a k účelům, ke kterým jsou určeny (dále jen „obecné užívání“), pokud pro zvláštní případy nestanoví tento zákon nebo zvláštní předpis jinak (§ 19 odst. 1 citovaného zákona). Obecné užívání pozemních komunikací není institutem soukromého práva, ale jde o veřejnoprávní oprávnění. Toto užívání se neopírá o občanskoprávní předpisy, ale o zákon o pozemních komunikacích (srovnej rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21.1.2014, sp. zn. 22 Cdo 2322/2013, uveřejněný na www.nsoud.cz).

Podle § 40 odst. 1 zákona o pozemních komunikacích státní správu ve věcech dálnice, silnice, místní komunikace a veřejné účelové komunikace vykonávají silniční správní úřady, kterými jsou ministerstvo dopravy, krajský úřad, obecní úřad obce s rozšířenou působností a obecní úřad, celní úřad a újezdni úřad.

Podle § 40 odst. 4 písm. a) citovaného zákona obecní úřad obce s rozšířenou působností vykonává působnost silničního správního úřadu a speciálně stavebního úřadu ve věcech silnic II. a III. třídy a veřejně přístupných účelových komunikací s výjimkou věcí, o kterých rozhoduje Ministerstvo dopravy nebo krajský úřad, a působnost speciálního stavebního úřadu ve věci místních komunikací.

Z obsahu spisu vyplývá, že žalobce své právo týkající se části pozemku parc. č. opírá výhradně o tvrzenou existenci veřejně přístupné účelové komunikace, když netvrdí jiný občanskoprávní důvod, který by ho opravňoval k užívání pozemku ve vlastnictví (např. vydržení práva odpovídajícího věcnému břemenu, smluvní oprávnění apod.). Současně se však žalobce domáhá, aby měl možnost pozemek na který umístil žalovaný kameny a výstražnou bezpečnostní pásku, i nadále užívat. Podle obsahu pak nejde o nic jiného než o požadavek na to, aby žalovaný, resp., strpěl užívání pozemku

žalobcem, a to právě s ohledem na tvrzenou existenci veřejné účelové komunikace. Takový nárok však nelze dle odvolacího soudu podřadit pod ustanovení § 177 až 180 o.s.ř. ani § 987, § 1003 a § 1008 o.z., neboť žalovaný do vlastnického práva žalobce k parcele č. a dalším nemovitostem v k.ú. nezasahuje způsobem, který by bylo možno řešit v rámci pravomoci soudu v občanském soudním řízení. Jestliže soud prvního stupně o žalobě na ochranu rušené držby přesto věcně rozhodl, spočívá jeho rozhodnutí na nesprávném právním posouzení věci.

Pokud soud prvního stupně o žalobě rozhodl přesto, že není dána pravomoc soudu v občanském soudním řízení dle § 7 odst. 1 o.s.ř., pak zatížil řízení vadou, neboť řízení nemělo proběhnout pro nedostatek podmínek řízení, a to pravomoci soudu. Odvolací soud proto postupoval podle § 219a odst. 1 písm. a) o.s.ř., napadené usnesení soudu prvního stupně zrušil a podle § 221 odst. 1 písm. c) o.s.ř. rozhodl o postoupení věci orgánu, do jehož pravomoci náleží, a to Městskému úřadu jako obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, který podle § 40 odst. 4 písm. a) zák. č. 13/1997 Sb. vykonává působnost silničního správního úřadu ve věcech veřejných účelových komunikací.

Výrok o nákladech řízení vyplývá z ustanovení § 224 odst. 1, 2 o.s.ř. a § 146 odst. 2 věta první o.s.ř. Žalobce zavinil zastavení řízení, neboť podal žalobu u orgánu, jehož pravomoc k projednání věci a rozhodnutí o ní nebyla dána. Je proto povinen nahradit žalovanému náklady řízení, které představují náklady na právní zastoupení žalovaného advokátem. Odměna za zastoupení advokátem podle § 9 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb. činí 1500 Kč za jeden úkon právní služby. Právní zástupce žalovaného vykonal dva úkony, a to převzetí a přípravu zastoupení a písemné odvolání. Náleží mu proto odměna v celkové výši 3.000 Kč a dále dva režijní paušály po 300 Kč za dva úkony právní služby podle § 13 citované vyhlášky. K odměně náleží 21% DPH z uvedených částek, tj. 756 Kč a dále náklady řízení tvoří zaplacený soudní poplatek z odvolání ve výši 5.000 Kč. Náklady řízení žalovaného tak celkem činí 9.356 Kč. Žalobci bylo uloženo, aby tyto náklady žalovanému zaplatil v souladu s ustanovením § 149 odst. 1 o.s.ř. a § 160 odst. 1 o.s.ř. do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám právního zástupce žalovaného.

V souladu s ustanovením § 214 odst. 1 písm. b) o.s.ř. bylo rozhodnuto bez odvolacího jednání.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení je přípustné dovolání za podmínek uvedených v § 237 o.s.ř. podané do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu k Nejvyššímu soudu ČR v Brně prostřednictvím Okresního soudu v Písku. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen odvolací soud (§ 239 o.s.ř.).

Krajský soud v Českých Budějovicích
dne 14. září 2017

Mgr. Ing. Martina L a c i n o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Zdeňka Boušková

Vypravila: Jana Nováková